

TAMPEREEN KAUPUNKI

Hyvä hallinto- ja johtamistapa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapa

Elinvoima -ja osaamislautakunta 24.2.2021

Hyvä hallinto- ja johtamistapa sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen ja tuloksellisuus

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen

Lukiokoulutuksen palveluryhmä

Kuvaus ja itsearviointi 14.1.2021

lukiokoulutuksen johtaja Jorma Suonio

Palvelualueen keskeisimmät tehtävät ja toiminta-ajatus

- Palveluryhmän keskeisimmät tehtävät ja toiminta-ajatus :
- Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa
 - valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa
 - tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia
- Lisäksi lukiokoulutuksen tarkoituksena
 - on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja
 - itsensä jatkuvaan kehittämiseen
- Toiminta-ajatus:
 - Tampereen lukiokoulutuksesta valmistuu aktiivisia, vastuullisia ja globaaleja toimijoita, joilla on hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja elinikäiseen oppimiseen. Tampereen lukiokoulutus on seudullisesti ja valtakunnallisesti vetovoimainen ja innovatiivinen edelläkävijä.
- Toiminnan arvoina ovat **avoimuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus.**

Palveluryhmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet 1(2)

- Palvelualueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet toimintaympäristön, toiminnan sekä siihen liittyvien uhkien ja mahdollisuuksien mukaan.
- Riskienhallinnan tunnistetut haasteet ja niiden hallinta:
- Digitalisaatio ja teknologinen kehitys: Aliarvioidaan muutoksen nopeus ja jäädään jälkeen eikä kyetä vastaamaan osaamistarpeisiin. Ohjelmat ja laiteympäristöt vanhenevat. Mahdollisuutena opiskelun ja oppimisen muuttuminen sekä kehittyminen yhdeksi Tampereen osaamiskeskukseksi. Hankkeisiin osallistuminen ja laiteympäristöjen kehittäminen. Verkottuminen, muutosjohtaminen ja osaamisen vahvistaminen.
- Nuorten osallisuus ja suhtautuminen yhteiskuntaan kriittistä, mutta osallistuminen ja vaikuttaminen vähentynyt. Ilmenee pahimmillaan ääri-ilmiöinä. Mahdollisuutena nuorten merkityksen kasvu väestön ikääntyessä, opiskelukaupunki -imagon vahvistaminen ja koulutuksen reformit. Keinoina monimuotoisen osallistumisen vahvistaminen. Panostus opiskeluhuoltoon ja yhteistyö 3. sektorin kanssa
- Tampereen yliopistoyhteisö on edelleen ”vaiheessa”, mutta toiminta on asettumassa uomiinsa. Kumppanuuden kehittämisen toimijat ovat selkiytyneet, mutta korkeakoulujen oman toiminnan järjestämisen haasteena on edelleen, että kumppanuudet jäävät taka-alalle ja olemassa olevat yhteistyömuodot hiipuvat ja uudet tulevat viiveellä eikä tieto jo tehdystä ja olemassa olevasta yhteistyöstä ei välity uuteen organisaation uusille toimijoille. Mahdollisuutena aiempaa monipuolisempi kumppanuus ja yhteistyö, keinona aktiivinen mukanaolo kumppanina.

Palveluryhmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet 2(2)

- Lukioreformi ja opetussuunnitelmauudistus 2021 ovat ensisijassa mahdollisuus, mutta taloudellisten resurssien niukkuus muodostaa uhkan. Olemassa olevien resurssien kohdentaminen ydintehtävän kannalta oikeisiin kohteisiin. Mikäli edellytykset rekrytoida parhaita voimia vaarantuu, se muodostaa keski-ikänsä korkeassa organisaatiossa merkittävän henkilöriskin, jota voidaan vähentää kehittämällä uusia ja joustavia toimintamalleja kuten digitalisaation hyödyntäminen.
- Vahinkoriskeistä merkittävimpiä ovat tietoturvariskit ja datan sekä etenkin avoimen datan turvallisuus ja julkishallinnon kyky hallita tietosuoja sekä julkista ja salattavaa tietoa. Tietoturva on järjestetty osana kaupungin tietoturvaa. Tarvittavat organisaation on annettu omat tietoturvaohjeet.
- Henkilöriskeistä keskeisiä ovat osaamisen säilyttäminen ajan tasalla ja joissakin kohdin avainosaamisen henkilösidonaisuus. Koulutuksella ja avainosaajien määrää kasvattamalla on pyritty hallitsemaan näitä riskejä, mutta riskin parempi hallinta vaatii edelleen lisäpanostuksia
- Oppivelvollisuuden laajentaminen ja maksuttomuuden laajentaminen muodostavat taloudellisen toiminnallisen riskin. Kaupunkitason vastuunotto ja koordinaatio oppivelvollisuuden laajentamisen sujuvuudesta ovat toteutuksen onnistumisen edellytys palveluryhmän oman valmistelun ohella.
- Sisäinen valvonta:
 - Hyvä hallintotapa esillä mm. esimieskoulutuksessa, suunnitteluseminaareissa ja johtoryhmässä sekä rehtorikokouksissa

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

- *Seuraavien ohjaavien kysymysten perusteella toimintayksikkö arvioi ja kuvaa nykytilan ja tavoitetilan hallinto- ja johtamiskulttuurin mukaisista menettelyistä sekä määrittelee arvionsa perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet*
 - *Hyvän hallinnon osa-alueiden, vastuiden ja toimintatapojen määrittely (hyvän hallinnon periaatteet ja prosessi: palvelujen laatu ja tuloksellisuus, tasapuolisuus ja puolueettomuus, selvittämisvelvollisuus, perusteleminen ja päätöksenteko, avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa), ohjaus ja valvonta*
 - *Millä tavalla johto (toimielin, johtava viranhaltija, esimies) osoittaa esimerkillään sitoutumisen kaupungin johtamis- ja eettisiin periaatteisiin ja viestii johdonmukaisesti toiminnallaan niiden merkityksestä henkilökunnalle ja palveluita tuottaville organisaatioille?*
 - *Miten ja missä johto on määritellyt ja toimeenpannut johtamisen rakenteet (mm. tehtävät, toimivaltuudet, toimintaprosessit), sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut, velvollisuudet, raportointimenettelyt esimiehille ja henkilöstölle?*
 - *Miten johto viestii henkilöstölle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tärkeydestä, merkityksestä ja hyödyistä, sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteista ja menettelyistä?*
 - *Miten johto on ohjeistanut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisen sekä järjestänyt (esim. konsernimääräykset, ohjeet, prosessien kuvaukset) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavan yksikön eri toimintoihin? Miten siinä otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset?*
 - *Miten johto varmistaa asiantuntevan henkilöstön ja että henkilöstö ylläpitää ja jatkuvasti kehittää ammatillista osaamistaan (rekrytointi, koulutustarpeiden arviointi, resursointi, osaamisen kehittäminen)?*

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

Hallinto- ja johtamiskulttuurin nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Arvot ja toimintaperiaatteet on johdettu kaupunkistrategiasta ja pormestariohjelmasta	3	Arvot ja toimintaperiaatteet määritelty aiemmin strategisen asiakirjan valmistelussa. Tarkastelu osana opetussuunnitelmaprosessia	Palveluryhmän johtaja, kehittämisspäällikkö, esimiehet 2020
Talousarvio on oikeassa suhteessa tavoitteisiin	3	Resurssien kohdentaminen tavoitteiden mukaisesti (tarvittaessa rohkeutta painopisteisiin) Talousarvio on edelleen niukka, ei lisätalousarviota 2019, vaikka volyymit kasvoivat	TA- ja Pavuvalmistelun yhteydessä
Tehtäväjaot on määritelty ja niitä koskeva ohjeistus on ajantasainen ja dokumentoitu	4	Tehtäväkuvat laadittu. Tarkastellaan vuosittain	Palveluryhmän johtaja jatkuvaa

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

Hallinto- ja johtamiskulttuurin nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Palveluryhmässä käsitellään esiintuodut kehittämiskohteet tai toiminnan puutteet	3	Kehittämisen ennakoivuus ja kytkeminen tiiviimmin osaksi taloussuunnittelua	Esimiehet, koko henkilöstö, vastuu palveluryhmän johtajalla. Jatkuvaa
Palveluryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa	3 - 4	Periaatteita noudatetaan, toimivaltuudet määritellyt delegoinneissa ja toimintasääntö päivitetty	Esimiehet, koko henkilöstö. Esimiesvalvonta. Jatkuvaa
Havaittuihin poikkeamiin reagoidaan	3	Lähtökohtaisesti kyllä, mutta toimintaa tulee kehittää ja varsinkin yhdenmukaistaa.	Esimiehet. Jatkuvaa.
Kokonaisarvio hallinto- ja johtamiskulttuurin nykytilasta ja kehittämistarpeista: Kokonaisuutena hyvällä tasolla eikä selkeitä puutteita tai vajauksia ole havaittu. Useita mainittuja asiakokonaisuuksia tulee kuitenkin edelleen kehittää ja tarkastella menettelyjen ja tehtyjen ratkaisujen yhdenmukaisuutta opiskelijan, huoltajien, henkilöstön ja ”muun” kuntalaisen mutta kannalta.			

Hallinto- ja johtamiskulttuuri

Valitukset, oikeudenkäynnit, merkittävät korvausvaatimukset tai oikeusseuraamukset	Ajankohta	Taloudellinen riski (€ arvio)	Vastuutoimija(t)
Ei ollut lukiokoulutuksessa vuonna 2020. (Oikaisuvaatimus yhdestä virkavalinnasta, jonka kaupunginhallitus hylkäsi. Ei johtanut kunnallisvalitukseen.)			

Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Seuraavien ohjaavien kysymysten perusteella toimintayksikkö kuvaa nykytilan ja tavoitetilan järjestelmällisen ja tuloksellisen riskienhallinnan mukaisista menettelyistä sekä määrittelee arvionsa perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet

- *Miten varmistetaan strategisten sekä toiminnan ja talouden tavoitteiden riittävyys, olennaisuus, selkeys ja tavoitteellisuus, jotta tavoitteisiin ja toiminnan tuloksellisuuteen liittyvät riskit voidaan tunnistaa ja arvioida?*
- *Millä tavalla johto käsittelee kaupunkistrategian ja toiminnan ja talouden tavoitteet henkilökunnan kanssa (sekä arvioi ja varmistaa toteutumisen)?*
- *Miten varmistetaan talousarvion realistisuus suhteessa palvelutarpeisiin sekä investointien tulorahoituksen riittävyys? Miten toiminnan suunnittelussa hyödynnetään vaikutusten (mm. kuntalais-, yritys-, ympäristö) arviointeja?*
- *Miten toteutetaan toimintaympäristön analysointi ja riskiprofiilin laatiminen? Miten riskejä ja epävarmuustekijöitä tunnistetaan, arvioidaan ja analysoidaan eri organisaatiotasoilla? Miten toimintaympäristön muutokset otetaan huomioon mahdollisuuksien ja uhkien sekä niiden hyväksyttävyyden arvioinnissa?*
- *Miten riskien hyväksyttävyydestä ja hallintamenettelyistä (eri toimijoiden kanssa) päätetään sekä riskien hallintakeinojen toimivuutta arvioidaan ja kehitetään? Miten vastuiden ja toimivaltamääräysten tarkoituksenmukaisuutta, roolien selkeyttä sekä prosessien toimivuutta arvioidaan ja päätetään toimenpiteistä? Miten resursoinnin riittävyys, riittävät ja ripeät toimenpiteet varmistetaan?*
- *Miten riskienarvioinnissa otetaan huomioon esimerkiksi toiminnan ja investointien tuloksellisuuteen, jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen, henkilöstön jaksamiseen, fyysiseen turvallisuuteen, tilojen kuntoon ja sisäilmaolosuhteisiin, lainmukaisuuteen, toiminnan eettisyyteen, väärinkäyttöksiin sekä tietojen ja raportoinnin luotettavuuteen liittyviä riskejä?*
- *Miten varmistetaan, että riskienhallinnan toimenpiteet saadaan kiinteäksi osaksi tavanomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, talous- ja toimintaprosesseja? Miten riskienhallinnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan talousarviovuoden aikana?*

Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Järjestelmällisen riskienhallinnan nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Toimintaympäristöanalyysin ja riskiprofiilin perustyö 2018, minkä jälkeen tehty jatkuvaa tarkastelua. Päivitystarve, kun Ylemmän tason riskiprofiilit on päivitetty, vaikka voidaankin päivittää operatiivisilta osiltaan. Tunnistettu monipuolisesti mm. toimintaympäristön muutoksesta johtuvia riskejä sekä esitetty niiden ratkaisuvaihtoehtoja. Esitetty aiemmissa dioissa	3	Tympan ja riskiprofiilin ottaminen kiinteämmäksi osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua	Esimiehet ja hallinnon suunnitteluhenkilöstö. Tarkastaminen 2021 ottaen huomioon opetussuunnitelmauudistus ja oppivelvollisuuden laajentaminen

Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Järjestelmällisen riskienhallinnan nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu

Kokonaisarvio riskienhallinnan nykytilasta ja kehittämistarpeista: Riskienhallinta on noin tasolla 3. Riskienhallintasuunnitelmien ottamisessa osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua on kehitettävää. Riskien eri ulottuvuuksia ja erilaisten riskityyppien hahmottamista tulee edelleen kehittää, mikä on havaittu riskienhallintasuunnitelman tarkastelussa. Vuonna 2021 tulee arvioida opetussuunnitelmauudistukseen ja oppivelvollisuuden laajentamiseen sisältyvät riskit. Perinteiset onnettomuuteen, terveyteen ja talouteen liittyvät riskit ovat konkreettisia ja selkeämmin ratkaistavissa kuin esim. henkilöstön osaamiseen tai tietoturvaan liittyvät riskit.

Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Riskienhallinnan toteutukseen liittyvät suunnitelmat	Laadittu / päivitetty viimeksi	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Valmiussuunnitelma <ul style="list-style-type: none"> Valmiussuunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain 	Laaditaan kouluissa vuosittain		Rehtorit (lukiokoul. johtaja)
Pelastussuunnitelmat <ul style="list-style-type: none"> Pelastussuunnitelmia pidetään yllä ja niiden ajantasaisuus tarkistetaan ennen lakisääteisiä palotarkastuksia 	Pidetään yllä kouluissa vuosittain		Rehtorit
Työsuojelun vaarojen arvioinnit <ul style="list-style-type: none"> Toteutus yhdessä työsuojeluorganisaation kanssa 	Tehdään yhdessä työsuojeluhenkilöstön (tsv & tsp) ja työterveyden kanssa. Tsp suunnittelee vuosittaiset kohteet		Työsuojelupäällikkö suunnittelee, tiedottaa ja ohjeistaa
Jatkuvuussuunnitelmat <ul style="list-style-type: none"> Tietojärjestelmien jatkuvuussuunnitelmat 	Osana kaupungin ja toisen asteen (Tredun ja lukiokoulutus, Tredun johdossa) suunnittelua		
Yksikkökohtaiset turvallisuusohjeistukset <ul style="list-style-type: none"> Täydennetään tarvittaessa riskienhallinta- ja turvallisuustiimin turvaopasta ja -ohjeistuksia 	Tsp antaa yleiset turvaohjeet. Koulukohtaiset ohjeet rakennusten erilaisuudesta johtuen		Työsuojelupäällikkö, rehtorit
<ul style="list-style-type: none"> Kriisitoimintasuunnitelma ja kriisiviestintäsuunnitelma 	laadittu vuosille 2019 - 2021	Päivitys 2021	Lukiokoulutuksen johtaja, rehtorit, työsuojelupäällikkö

Järjestelmällinen ja tuloksellinen riskienhallinta

Riskienhallinnan toteutukseen liittyvät suunnitelmat	Laadittu / päivitetty viimeksi	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Valmiussuunnitelma <ul style="list-style-type: none">Valmiussuunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan vuosittain			
Pelastussuunnitelmat <ul style="list-style-type: none">Pelastussuunnitelmia pidetään yllä ja niiden ajantasaisuus tarkistetaan ennen lakisääteisiä palotarkastuksia			
Työsuojelun vaarojen arvioinnit <ul style="list-style-type: none">Toteutus yhdessä työsuojeluorganisaation kanssa			
Jatkuvuussuunnitelmat <ul style="list-style-type: none">Tietojärjestelmien jatkuvuussuunnitelmat (mallipohja sisältäen rakenteen ja sisällön, tulee syksyllä 2018)			
Yksikkökohtaiset turvallisuusohjeistukset <ul style="list-style-type: none">Täydennetään tarvittaessa riskienhallinta- ja turvallisuustiimin turvaopasta ja -ohjeistuksia			
Jne..			

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

- *Seuraavien ohjaavien kysymysten perusteella toimintayksikkö kuvaa nykytilan ja tavoitetilan johdon ja esimiesten (ennaltaehkäisevistä, havaitsevista ja korjaavista) valvontatoimenpiteistä sekä määrittelee arvionsa perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet*
 - *Miten on määritelty toimielimen, johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten keskeiset valvonnan kohteet sekä toteuttamisvastuut, toimeenpantu dokumentoidusti valvontamenettelyt (tavoitteiden ja riskien perusteella)?*
 - *Miten varmennetaan päätöksenteon laadun ja hyvän hallinnon menettelyiden asianmukaisuutta (valmistelu, esittely, tasapuolisuus, puolueettomuus, viivytyksettömyys, toimivaltuuksien noudattaminen jne.)?*
 - *Miten edistetään kuntalaisten palvelutarpeisiin vastaamista, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamista, tuloksellisuutta, investointien laadukasta toteutumista, toimintaan liittyvien lakien ja määräysten noudattamista sekä toiminnan eettisyyttä?*
 - *Miten varmennetaan talousarvion noudattamista sekä investointihankkeiden suunnitelmanmukaista ja kustannusarvioiden toteutumista?*
 - *Miten varmennetaan taloudenhoidon menettelyiden asianmukaisuutta (tulojen perusteet ja laskutus, menojen käsittely, hankintamenettely, asia- ja numerotarkastus, hyväksymismenettelyt)?*
 - *Miten johto on arvioinut valvontatoimenpiteiden riittävyttä ja tuloksellisuutta (merkittävien riskien hallinnan ja valvontatoimenpiteiden riittävyys, tavoitteiden saavuttaminen, raportoinnin luotettavuus ja toiminnan laillisuus)?*
 - *Kun huomataan poikkeamia toiminnoissa ja prosesseissa, miten johto varmentaa korjaavien toimien kohdentamisen ja riittävyden mm. (osto)palveluiden saatavuus ja laatu, häiriöt teknologioissa ja tietojärjestelmissä, investointien hallinta, väärinkäytökset, jne.?*

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteiden nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Tarpeelliset työtehtävien eriyttämiset väärinkäytösten ehkäisemiseksi on tehty	4	Delegointipäätösten, toimintasäännön päivittämisen sekä tilaus- ja hyväksymisoikeuksien jatkuva seuranta	Palveluryhmän johtaja, palvelupäälliköt (rehtorit) vähintään kerran vuodessa
Tavoitteiden ja talouden seuranta ja arviointi on järjestelmällistä ja luotettavaa	4	Seurataan kuukausittain ja raportointi kolmannesvuosittain. Seuranta kehitetään edelleen	Esimiehet, taloussuunnittelija
Sopimusten hallinta on asianmukaisesti järjestetty	3-4	Lukiokoulutuksen sopimukset arkistoitu Donnaan. Arkistoinnin kattavuuden varmistaminen	Esimiehet
Päivittäisvalvontaa suorittavat esimiehet	3-4	Päätösten seuranta ja hyväksymiset, muistiot ja pöytäkirjat sekä vierailut. Valvonnan prosessikuvauksen päivitys / laadinta	Palveluryhmän johtaja, esimiehet

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteiden nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Irtaimistoluettelot ovat ajan tasalla	3	Yhdenmukaisuuden varmistaminen	Rehtorit ja lukiokoulutuksen johtaja ja yhdessä
Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa ja hoidossa noudatetaan annettuja hankintaohjeita	3	--- ” ---	--- ” ---
Toimintaprosessien kuvaaminen. Prosessien päivitys ajankohtainen	3	Tarkastellaan opetussuunnitelmaprosessin yhteydessä, koska normiperusta ja toiminnan rakenne muuttuvat	Lukiokoulutuksen johtaja, kehittämisspäällikkö
Päätöksenteon viivytyksettömyyden varmistaminen	3	Koulutus ja prosessikuvausten tarkistamiseen	Lukiokoulutuksen johtaja, päätöksiä tekevät esimiehet

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteet

Johdon ja esimiesten valvontatoimenpiteiden nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu

Kokonaisarvio valvontatoimenpiteiden nykytilasta ja kehittämistarpeista: Kokonaisuutena valvontatoimenpiteet ovat hyvällä tasolla. Yhdenmukaisuuden varmistaminen ja prosessikuvausten päivittäminen ovat ajankohtaisia, mutta useimpien prosessien kohdalta se on kytketty osaksi lukioreformin opetussuunnitelmatyötä, joka valmistuu 2021.

Viestintä ja raportointi

- *Seuraavien ohjaavien kysymysten perusteella toimintayksikkö kuvaa nykytilan ja tavoitetilan viestinnän ja raportoinnin menettelyistä sekä määrittelee arvionsa perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet*
 - *Miten johtamista, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa palveleva olennainen ja laadukas sisäinen ja ulkoinen tieto on tunnistettu ja määritelty?*
 - *Miten tietoa kerätään ja jalostetaan johtamista, päätöksentekoa, sisäistä, kuntalaisten ja eri sidosryhmien ulkoista arviointia sekä valvontaa palvelevaksi?*
 - *Miten varmistetaan tietojen oikeellisuus, riittävyys ja hyödynnettävyys toiminnan arvioimiseksi?*
 - *Miten johto ja esimiehet viestivät kaupungin toimintaan liittyvistä tavoitteista, periaatteista ja vastuista henkilöstölle ja eri sidosryhmille?*
 - *Miten johto ja esimiehet hyödyntävät tietoa ja raportointia yksiköiden johtamisessa, päätöksenteossa sekä toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisen, investointien toteutumisen seurannassa, sekä tuloksellisuuden arvioinnissa?*
 - *Miten johto ja esimiehet ovat järjestäneet ja varmentaneet riittävän raportoinnin tavoitteista, riskeistä sekä korjaavien toimenpiteiden toteutuksesta?*
 - *Miten johto ja esimiehet varmentavat tietojen ja asiakirjojen julkisuuden, luottamuksellisuuden ja salassapidon sekä käsittelyn lainmukaisuuden?*

Viestintä ja raportointi

Viestinnän ja raportoinnin nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Uudet henkilöt perehdytetään suunnitelmallisesti	3	Rekrytoinnit kaikkiaan vähäisiä, perehdyttäminen tapauskohtaisesti	Lähiesimies ja lukiokoulutuksen johtaja
Kriisiviestintäsuunnitelman päivitys Kriisisuunnitelma	4	Uusittu suunnitelma 2019 – 2021, jota päivitetty.	Päivitys 2021, esimiehet
Määräaikaisraportoinnit	4	Laajennetaan raportointivastuita	Tehtäväkuvien tarkastelun yhteydessä
Ulkoisen viestintä ja markkinointi	4	Kehitetään markkinointiosaamista	Tehtäväjärjestelyillä toisen hallintosihteerin nimike viestintäasiantuntijaksi tehtäväsisällön mukaisesti

Viestintä ja raportointi

Viestinnän ja raportoinnin nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
<p>Kokonaisarvio viestinnän ja raportoinnin nykytilasta ja kehittämistarpeista: Kokonaistilanne on hyvä ja parantunut vuoden 2020 aikana, kun yhden henkilön päävastuu on keskistetty viestintään ja varsinkin markkinointiin. Raportoinnin osaamis pohjan laajentaminen kehitystehtävänä.</p>			

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta ja arviointi

- *Seuraavien ohjaavien kysymysten perusteella toimintayksikkö kuvaa nykytilan ja tavoitetilan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisen järjestämisen seurannan ja arvioinnin menettelyistä sekä määrittelee arvionsa perusteella tarvittavat kehittämistoimenpiteet*
 - *Miten lauta- tai johtokunta arvioi ja valvoo hyvän hallinto- ja johtamistavan ja siihen sisältyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä sekä siihen liittyvien eri osatekijöiden ja menettelyiden riittävyyttä ja tuloksellisuutta?*
 - *Miten lauta- tai johtokunta osallistuu toimintaympäristön analysointiin ja riskiprofiilin sekä merkittävimpien riskien hallinnan käsittelyyn?*
 - *Miten ulkoistetuissa palveluissa tai avustustoiminnassa seurataan ja arvioidaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta?*
 - *Miten käsitellään sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen raportit ja huolehditaan annettujen suositusten toteuttamisesta?*
 - *Miten valmistellaan tilinpäätöksen toimintakertomukseen sisältyvä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko?*

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seuranta ja arviointi

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seurannan ja arvioinnin nykytilan mukaiset menettelyt ja tavoitetila sekä viittaus todentavaan dokumentaatioon	Arvio nykytilasta (1-4)	Kehittämistoimenpiteet	Vastuutoimija(t) ja aikataulu
Riskien tunnistaminen ja arviointi, riskeihin vastaaminen sekä raportointi hyvällä tasolla	3 - 4	Nykyisen tympa:n ja riskiprofiilin päivitys	Lkj:n asettama työryhmä tarkasteli on tarkastellut toimintaympäristö-analyysia. Laaja päivitys, kun kaupungin tympa valmis.
Sisäisen valvonnan kehittäminen prosessikuvausten päivittämisen yhteydessä	3	Prosessikuvausten yhteydessä kytkettynä opetussuunnitelmatyöhön (LOPS 2021)	Lukiokoulutuksen johtaja, kehittämisspäällikkö esimiehet
Kokonaisarvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan seurannan ja arvioinnin nykytilasta ja kehittämistarpeista: Kokonaisuutena hyvällä tasolla. Prosessikuvausten päivittämisellä voidaan kehittää sisäistä valvontaa ja samalla riskienhallintaa.			

Liitteet

- Toimintaympäristöanalyysi, päivitetty 14.01.2021
- Riskiprofiili, 31.1.2018